

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-3060 din 26.05.2022

La nr. 176 din 11.05.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*Legea nr. 1353/2000 și Legea nr. 220/2007*).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>1286</u>	
" <u>27</u> " <u>05</u> 20 <u>22</u>	
Ora _____	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7973 din 25.05.2022

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 1353/2000 - art.2, 10 ș.a. și Legea nr.220/2007 - art.2)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autor nemijlocit este deputatul Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, „Proiectul de lege este elaborat în vederea uniformizării evidenței unităților de drept prin investirea I.P. „Agenția Servicii Publice” cu competența de înregistrare a gospodăriilor țărănești (de fermier), și excluderea acestei atribuții din competența primăriilor, care potrivit Legii nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), dispun în exclusivitate de acest drept”.

Totodată, în nota informativă se mai relevă următoarele: „Având la bază prevederile Hotărârii Guvernului nr. 272/2002 despre măsurile privind crearea sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al unităților de drept”, cât și uniformizarea evidenței unităților de drept prin atribuirea unui identificator unic, proiectul de lege are ca bază amendamente ce vin să îmbunătățească cadrul de reglementare aferent atribuției de înregistrare de stat a gospodăriilor țărănești (de fermier), ce include toate fazele din ciclul de viață a unei unități de drept, cum ar fi certificarea faptului constituirii, reorganizării, lichidării, suspendării sau reluării activității, precum și a faptului modificării actelor de constituire ale unităților de drept, înscrierii datelor în Registrul de stat, care are ca efect dobândirea și încetarea capacității juridice a unității de drept”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea a 2 acte normative: Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În acest context, urmare a implementării proiectului, începând cu 01.01.2023, atribuțiile primăriilor de înregistrare și evidență a gospodăriilor țărănești se vor transfera Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”. Totodată, proiectul modifică noțiunea de „întreprinzător individual”, astfel încât asupra gospodăriilor țărănești va fi aplicabil regimul juridic al întreprinzătorilor individuali în partea în care actele normative nu stabilesc reglementări speciale pentru gospodăriile țărănești.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin intermediul proiectului se urmărește uniformizarea legislației și a practicii referitor la înregistrarea unităților de drept care practică activitate de întreprinzător. Astfel, competențele primăriilor în privința gospodăriilor țărănești sunt preluate de către structurile teritoriale ale Agenției Servicii Publice, ceea ce nu este de natură să pericliteze interesul public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin

implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și elementele noi.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Referitor la argumentarea economico-financiară a proiectului în nota informativă se relevă următoarele: *„Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege nu necesită surse financiare suplimentare din bugetul de stat”*.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea primăriilor și a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” în domeniul înregistrării și evidenței gospodăriilor țărănești. Astfel, potrivit proiectului, de la 01.01.2023 primăriile nu vor mai deține competențe de înregistrare și evidență a gospodăriilor țărănești, această competență revenindu-i Agenției Servicii Publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune modificarea a 2 acte normative: Legea nr. 1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În acest context, urmare a implementării proiectului, începând cu 01.01.2023, atribuțiile primăriilor de înregistrare și evidență a gospodăriilor țărănești se vor transfera Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”. Totodată, proiectul modifică noțiunea de „întreprinzător individual”, astfel încât asupra gospodăriilor țărănești va fi aplicabil regimul juridic al întreprinzătorilor individuali în partea în care actele normative nu stabilesc reglementări speciale pentru gospodăriile țărănești.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și sunt în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

25.05.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun , Inspector principal